

הבדלים תרבותיים ומגדריים בתהליכי חקירה בקרב צעירים יהודים

אלמוג שאנן
בהנחיית פרופ' גלי צינמון

מבוא תיאורטי

רקע:

שלב הבגרות הצעירה, תקופת החיים שבין שלהי העשרה לשלהי העשרים, היא תקופת חיים משמעותית בה מעצבים צעירים את זהותם באמצעות בחירות תעסוקתיות, משפחתיות ובחירות בתחומי חיים נוספים. המנגנון דרכו מתבצעות בחירות אלה ונבנית הזהות הוא מנגנון החקירה. למרות ההסכמה הרחבה בדבר תרומתה של התרבות לתהליכי חקירה, קיימים מחקרים מעטים בלבד העוסקים בהשפעה תרבותית ואתנית על תהליכי חקירה ועל הציפיות ליחסי עבודה-משפחה (Badger, Nelson & Mcnamara Barry, 2006).

מטרות המחקר:

- לבחון הבדלים בתהליך החקירה ובציפיות ליחסי עבודה משפחה בקרב מבוגרים- צעירים המשתייכים לאותה קבוצה דתית, אולם גדלו בשתי תרבויות שונות (אמריקה וישראל).
- לבחון האם ישנו קשר בין מדד החקירה לבין הציפיות ליחסי עבודה-משפחה עתידיים.
- לבחון מהי התרומה התרבותית והמגדרית לתהליכים אלה.

תוצאות

מבחני שונות דו כיוונית הראו כי צעירים אמריקאים חוקרים באופן מובהק יותר מחבריהם הישראלים בכל התחומים- חקירה דתית: ($F(1,195)=43.1; p<0.01$) חקירת משפחת המוצא: ($F(1,195)=28.27; p<0.01$) חקירה כלכלית: ($F(1,195)=3.98; p<0.05$). לא נמצאו הבדלים תרבותיים בציפיות ליחסי עבודה משפחה. נמצאו קשרים חיוביים בין חקירה של תחום הזוגיות לבין ציפיות לקונפליקט וציפיות להעשרה בין תפקידי עבודה ומשפחה. כמו כן, נמצא קשר חיובי בין חקירה כלכלית לבין ציפיות להעשרה עבודה- משפחה. נשים חוקרות יותר מגברים את תחום משפחת המוצא, ומצפות ליותר העשרה מהשילוב שבין תפקידי עבודה ומשפחה.

דיון

ממצאי המחקר תומכים אמפירית בטענה כי תהליכי החקירה בבגרות הצעירה תלויי הקשר תרבותי ומגדרי. תחומי החקירה המשפחתית והתעסוקתית קשורים ומתרחשים בזיקה לחקירת תחומי חיים אחרים. תהליכי חקירה קשורים עם פיתוח ציפיות חיוביות. תהליכי ייעוץ והדרכה של צעירים צריכים להיות רגישי תרבות ומגדר ולהתמקד במספר תחומי חיים.

תקציר

המחקר הנוכחי בחן הבדלים בתהליך החקירה ובציפיות ליחסי עבודה משפחה בקרב מבוגרים- צעירים יהודים המשתייכים לשתי תרבויות שונות. מאה משתתפים (מהם 65 נשים) הינם סטודנטים יהודים צפון אמריקאים אשר בעת מילוי השאלון שהו בישראל לצורך לימודיהם. מאה משתתפים נוספים (מהם 50 נשים) הינם סטודנטים יהודים ישראלים. גיל המשתתפים נע בין 19-31 ($M=23.58, SD=2.61$) המשתתפים ענו על שאלוני ציפיות ליחסי עבודה- משפחה (היבטים של קונפליקט והעשרה) (Cinamon, 2006) ושאלון חקירת זהות של סרי (2008).

תוצאות המחקר הצביעו על הבדלים תרבותיים. צעירים שגדלו באמריקה מדווחים על אינטנסיביות גבוהה יותר של חקירה בכל התחומים שנבחנו. כמו כן נמצא קשר חיובי בין התנהגות חקרנית לבין ציפיות ליחסי עבודה משפחה. חקירה גבוהה של תחום הזוגיות קשורה עם ציפייה לקונפליקטים בין תפקידים, אך גם להעשרה. חקירת התחום הכלכלי קשורה עם ציפיות להעשרה. נשים חוקרות יותר מגברים את משפחת המוצא, ומצפות ליותר העשרה בין תפקידי עבודה ומשפחה מגברים.

שיטה

משתתפים:

200 סטודנטים יהודים, רווקים וללא ילדים. מאה סטודנטים ילידי צפון אמריקה אשר בעת מילוי השאלון שהו בישראל (מתוכם 65 נשים) ו-100 סטודנטים ישראלים ילדי הארץ (מתוכם 50 נשים). גיל המשתתפים נע בין 19-31 ($M=23.58, SD=2.61$).

כלים:

שאלוני ציפיות ליחסי עבודה-משפחה (היבטים של קונפליקט והעשרה) (Cinamon, 2006) מהימנויות אלפא קרונברך:
קונפליקט עבודה- משפחה: $\alpha = .844$
קונפליקט משפחה-עבודה: $\alpha = .825$
העשרה עבודה-משפחה: $\alpha = .755$
העשרה משפחה-עבודה: $\alpha = .692$

שאלון חקירת זהות סרי (2008)

מהימנות אלפא קרונברך:

לימודים ומקצוע – $\alpha = .86$ זוגיות – $\alpha = .82$
דת – $\alpha = .80$ פוליטיקה – $\alpha = .86$
משפחת המוצא – $\alpha = .77$ תחום כלכלי – $\alpha = .84$

שאלון רקע שחובר לצורך המחקר.

הליך:

המשתתפים מלאו את השאלונים האנונימיים באופן וולנטרי במהלך לימודיהם באוניברסיטת תל אביב.